

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
۱	الف) قافیه با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست الف) ردیف را مشخص کنید. ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟ پ) حروف الحاقی را مشخص کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	در هریک از ابیات زیر، قافیه طبق کدام قاعده است؟ الف) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست ب) سرشگ هوا بر زمین شد گوا پ) هر که این بانگ نای و نیست باد ب) یار مرا، غار مرا، عشق جگر خوار مرا پ) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید. الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد ب) یار مرا، غار مرا، عشق جگر خوار مرا پ) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	قافیه کردن کدام جفت واژه‌های زیر نادرست است؟ الف) لذیذ، غلیظ ب) تمثالگر، خوب‌تر پ) کُشته، گشته ت) آب، گلاب	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	علمای بلاغت، تکرار واژه‌ی قافیه‌ی مصراع اول را در مصراع صنعت رد القافیه به حساب آورده‌اند.	۰/۲۵
۶	چگونه می‌توان دو واژه‌ی « منظر » و « تصوّر » را قافیه قرار داد؟	۰/۵
۷	ب) عروض کدام یک از ارکان زیر غیر پایانی است؟ الف) - - - - ب) - - پ) - - - - ت) - - - -	۰/۲۵
۸	کدام یک از آثار زیر هم وزن شاهنامه است؟ الف) بوستان سعدی ب) مثنوی مولوی پ) منطق الطیر عطار ت) مخزن الاسرار نظامی	۰/۲۵
۹	در کدام بیت وزن با محتوا ناهماهنگ است؟ الف) ای قبیله‌ی جان کجاست جویم ب) بُود مُحال تو را داشتن امید مُحال پ) جانانی و به جان هوات جویم ت) به عالمی که نباشد هگرز بر یک حال	۰/۲۵
۱۰	شعر زیر در بحر سروده شده است. صنمی لاله عذاری، به روش باد بهاری، به نگه آهوی چینی و به قد سرو خرامان و به رخ چون مه تابان و دهن غنچه‌ی خندان و لبش لعل بدخشان و زنخدان چو نمکدان... که از او وام کند مهر و قمر نور و ضیا را...	۰/۲۵

« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نغدادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱۱	تقطیع مثال زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ نوی نی (= - - - -)	۰/۵
۱۲	نام وزن حاصل از تکرار «فاعلاتن» و «مستعلن» به ترتیب چیست؟	۰/۵
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) - - - - (ب) - - - - (پ) - - - -	۰/۷۵
۱۴	کدام بیت وزن دوری دارد؟ یک دلیل ذکر کنید. الف) دایم گل این بستان شاداب نمی‌ماند ب) نه من خام طمع عشق تو می‌ورزم و بس ج) دریا بضعیفان را در وقت توانایی د) دریا بضعیفان را در وقت توانایی	۰/۷۵
۱۵	واژه‌ی «دانش‌آموز» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت‌گذاری کنید.	۱
۱۶	در بیت زیر دو اختیار زبانی بیابید. نبینی باغبان چون گل بکارد چه مایه غم خورد تا گل برآرد	۱
۱۷	با توجه به علامت‌گذاری بیت زیر بنویسید در کدام رکن اختیار وزنی به کار رفته است؟ نام آن اختیار را بنویسید و در مورد آن توضیح دهید. کیست که پیغام من به شهر شروان برد یک سخن از من بدان مرد سخن‌دان برد	۱
۱۸	با توجه به بیت زیر: تو هم چون گل ز خندیدن لب‌ت با هم نمی‌آید روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم الف) مصراع اول و دوم را تقطیع هجایی کنید. ب) پس از تقطیع به ارکان، بنویسید کدام رکن تکرار شده است؟ پ) نام بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۱/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵

ز	د	ب	م	ن	ش	ر	ش	ر	و	ب	ز
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ز	د	ب	م	ن	ش	ر	ش	ر	و	ب	ز
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نغدادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره								
	پ) نقد ادبی									
۱۹	نقد فنی در روم به دست بنیان می‌گیرد.	۰/۲۵								
۲۰	آیا نقد ادبی ممکن است در ادبیات موجد تحولی گردد؟	۰/۲۵								
۲۱	صائب را می‌توان نماینده واقعی شعر دوره صفویه و سبک دانست.	۰/۲۵								
۲۲	سبک شعر حافظ از لحاظ تقسیمات کلی از خصایص سبک عراقی برخوردار است؛ اما می‌توان سبک او را سبک خاص حافظ یا سبک خواند.	۰/۲۵								
۲۳	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) قابوس‌نامه از بهترین نمونه‌های نثر مرسل به شمار می‌رود. ب) ابوالحسن علی‌بن زید بیهقی صاحب کتاب تاریخ بیهق، خیام را به عنوان ستاره‌شناس معرفی می‌کند.	۰/۵								
۲۴	دو شاعر دوره مشروطه را نام ببرید که شعر را در خدمت اجتماع و سیاست می‌دانند.	۰/۵								
۲۵	تاریخ بیهقی از دو جهت اهمیت دارد؛ آن‌ها را بنویسید.	۰/۵								
۲۶	گلستان سعدی دارای هشت باب است؛ سه باب آن را نام ببرید.	۰/۷۵								
۲۷	شاهنامه فردوسی به سه دوره تقسیم می‌شود؛ آن سه دوره را نام ببرید.	۰/۷۵								
۲۸	با توجه به آثار نظامی به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) مهم‌ترین اثر نظامی کدام است؟ ب) کدام اثر نظامی داستان شادخواری‌ها و کامروایی‌های بهرام گور است؟ پ) کدام اثر نظامی در بیست مقاله، حاوی اندیشه‌هایی در باب زهد و عرفان است؟	۰/۷۵								
۲۹	عقیده هیپولیت تن در باب ادبیات چیست؟	۰/۷۵								
۳۰	منظور از «قرآن عجم» کدام کتاب است؟ چرا؟	۰/۷۵								
۳۱	توضیحات گروه «الف» به کدام نوع نقد در گروه «ب» مربوط می‌شود؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.</td> <td>تاریخی</td> </tr> <tr> <td>۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.</td> <td>روان‌شناسی زیبایی‌شناسی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی	۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	تاریخی	۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	روان‌شناسی زیبایی‌شناسی	
الف	ب									
۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی									
۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	تاریخی									
۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	روان‌شناسی زیبایی‌شناسی									
۳۲	منظور از نقد لغوی چیست؟	۱								
۲۰	جمع نمره	۲۰								
	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»									

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰/۱۰/۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف) قافیه		
۱	الف) آرزوست (۰/۲۵) ب) ان (۰/۲۵) پ) م (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	الف) قاعده‌ی (۲) (۰/۲۵) ب) قاعده‌ی (۱) (۰/۲۵)	۰/۵
۳	الف) ذوقافیتین (دوقافیه‌ای) (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵) پ) میانی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	الف) (۰/۲۵) (لذیذ، غلیظ)	۰/۲۵
۵	چهارم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	با افزودن حرف یا حروف الحاقی (۰/۵)	۰/۵
ب) عروض		
۷	پ) (۰/۲۵) (- - - - -)	۰/۲۵
۸	الف) (۰/۲۵) (بوستان سعدی)	۰/۲۵
۹	الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	طویل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	تغییر کمیّت مصوّت‌ها (۰/۵) یا بلند تلقّف کردن مصوّت کوتاه	۰/۵
۱۲	رمل (۰/۲۵) / رجز (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	الف) فعلن (۰/۲۵) ب) فعل (۰/۲۵) پ) مفعولن (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۴	الف) (۰/۲۵) ۱- بعد از پاره‌ی اوّل هر مصراع، وقفه یا مکثی بالقوّه یا بالفعل است. ۲- از ارکان متناوب درست می‌شود نه از تکرار یک رکن ۳- هجای پایانی نیم‌مصراع‌های اوّل همیشه بلند است. ۴- هجاهای هر مصراع زوج است. معمولاً هر نیم‌مصراع هفت یا پنج هجا دارد. (ذکر یک مورد کافی است. (۰/۵) نمره)	۰/۷۵
۱۵	با حذف همزه بدون حذف همزه	۱
	دا نِبِ شا موز (۰/۲۵) دا نِشِ ا موز (۰/۲۵)	
	- - - - - - - - - -	
۱۶	بلند تلقّف کردن مصوّت کوتاه «یه» (ی) در «مایه» به هجای بلند تبدیل شده است. (۰/۵) امکان حذف همزه (برآورد) (۰/۵)	۱
۱۷	رکن سوم (۰/۲۵) قلب (۰/۲۵) مغاعلن به جای مفتعلن آمده است. (۰/۵)	۱
۱۸	الف) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع اوّل (۰/۷۵) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع دوم (۰/۷۵)	۲/۵
	تُه هم چُن گل ز خَن دی دَن لَ بَت با هَم نِبِ می آ یَد	
	- - - - - - - - - -	
	زَ وا دا ری کِبِ مَن بُل بُل چُ بو تِبِ مار پِن شی نَم	
	- - - - - - - - - -	
	ب) مغاعیلن (۰/۲۵) پ) هزج (۰/۲۵) مثنّی (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵)	
ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (کافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	پ) نقد ادبی	
۱۹	هوراس (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	بله (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	هندی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	والا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۲۴	ادیب الممالک فراهانی (۰/۲۵) علی اکبر دهخدا (۰/۲۵) یا نسیم شمال، ملک‌الشعرای بهار، میرزاده‌ی عشقی یا هر مورد صحیح دیگر	۰/۵
۲۵	تاریخ‌نگاری (۰/۲۵) و هنر نویسندگی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	در سیرت پادشاهان، در اخلاق درویشان، در فضیلت قناعت، در فواید خاموشی، در عشق و جوانی، در ضعف و پیری، در تأثیر تربیت و در آداب معاشرت (ذکر سه مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۷۵) نمره)	۰/۷۵
۲۷	الف) اساطیری (۰/۲۵) ب) پهلوانی یا حماسی (۰/۲۵) پ) تاریخی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف) خسرو و شیرین (۰/۲۵) ب) هفت پیکر یا هفت گنبد (۰/۲۵) پ) مخزن الاسرار (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	هیپولیت تن ادبیات را محصول زمان (۰/۲۵)، محیط اجتماعی (۰/۲۵) و نژاد (۰/۲۵) می‌داند.	۰/۲۵
۳۰	مثنوی (۰/۲۵) زیرا در این کتاب احادیث نبوی بسیاری تفسیر شده (۰/۲۵) و بسیاری از آیات قرآن به تصریح یا اشاره آمده است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	۱- تاریخی (۰/۲۵) ۲- زیبایی شناسی (۰/۲۵) ۳- روان‌شناسی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن (۰/۵) در یک اثر ادبی اعم از شعر و نثر (۰/۵)	۱
۲۰	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	جمع نمره